

y 2/08
8.1.

Hodnocení časopisu Československá psychologie XI, 1967

V jedenáctém ročníku Československá psychologie, který vychází šestkrát ročně (v rozsahu 624 stran), je publikováno 25 českých a 1 slovenská studie a 1 studie (od A. A. Smirnova). Je přeložena z ruštiny o vývoji sovětské psychologie k 50. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Tém už výročí je věnována studie E. Holase "Padesát let SSSR a psychologie". Další přeložená studie od finského ^{psychologa} K. Rainioa o "Sociální interakci jako stochastickém procesu učení". Třetí přeložená studie z angl. H. Tajfela a G. Jahody pojednává o "Vývoji u dětských postojů a pojmů o vlastním národě a jiných národech". Čtvrtá studie "Americká revoluce" od D. O. Hebba. Dvanáct studií se opírá o materiál získaný experimentální metodou. Metodologické problémy řeší 1 studie, ostatní studie jsou teoretického a analytického charakteru. Studie publikované v jedenáctém ročníku řeší problémy z obecné psychologie (1), psychologie práce (3), ³ klinické (4), ¹ osobnosti (2), ¹ vývojové (3), ¹ sociální (4), ¹ pedagogické (1), ¹ fyziologické (2), teorie her (2) a ¹ dějin psychologie (4). I v tomto ročníku je problematika některých odvětví velmi málo řešena v původních studiích nebo vůbec neřešena. Tento nedostatek je i v tomto ročníku vyvážen studiiemi a referáty v jiných oddílech časopisu, které se zabývají bohatou problematikou z různých odvětví psychologie.

Jeden diskusní příspěvek je věnován koncepci psychosociologa a tři dvěma základním typům sugesce. V jedenáctém ročníku bylo uveřejněno z pera slovenských autorů 2 studie, jedno předběžné sdělení ve spolupráci s českými autory, 4 pojednání v rubrice "Psychologie u nás a jinde" (v tom jedno spoluautor-

ství) a 6 referátů a recenzí (v tom jedno spoluautorství). O slovenské příspěvky pečoval dr. D. Kováč, CSc., ředitel Ústavu experimentální psychologie SAV v Bratislavě. Předběžných a metodických sdělení bylo uveřejněno 12. Dobře informuje časopis čtenáře o psychologii u nás a jinde (33 zpráv). Počet referátů a recenzí o domácích a cizích publikacích činí 78, z toho je 13 publikací domácích. V jedenáctém ročníku je věnována 388 stran (z 624 stran) článkům a předběžným metodickým sdělením, což činí 62,1 % rozsahu časopisu. Tvoří tedy hlavní část obsahu původní vědecká sdělení. Časopis by měl také aspoň ve stručném referátu hodnotit každoročně naši původní psychologickou tvorbu, což se děje jen výběrově. Celková úroveň jedenáctého ročníku je po stránce odborné i ideové uspokojivá. Redakční rada pečlivě hodnotí všechny příspěvky a snaží se zvyšovat úroveň časopisu po všech stránkách. Funkci hlavního redaktora plní úspěšně prof. dr. Vl. Tardy s redakční radou. Velkou zásluhu o úroveň časopisu má i sekretariát redakce.

Studie v Československé psychologii mají v průměru dobrou úroveň a vyrovnají se až na některé výjimky svou vědeckou úrovní psychologickým studiím v zahraničních časopisech. O některých z nich je v zahraničních časopisech referováno. Publikované experimentální stati mívají již ustálenou formu vědeckých pojednání, jaká je obvyklá v dnešních předních zahraničních časopisech. V některých studiích vyskytují se ještě disproporce v rozsahu jednotlivých kapitol.

Poněvadž náš jediný československý časopis, který slouží nejen teorii, ale i praxi, nemůže výsledek našeho vědeckého výzkumu a bádání publikovat ve světových jazycích, bylo by vhodné, aby původní významné studie, pokud by nebyly publikovány ve světovém jazyku s českým obsáhlejším resumé, měly delší cizojazyčné souhrny o celém obsahu pojednání. I v jedenáctém ročníku bylo upuštěno od popisu tabulek, grafů a obrázků ve třech jazycích u všech studií, což se domnívám, že není zlepšením. Tato opatření by mohla také přispět ke zvyšování počtu výměn se zahraničními časopisy. V současné době se zasílá do zahraniční *dopluk* výtisků.

Informace v cizině o výsledcích našeho psychologického výzkumu jsou však stále dosud relativně malé, i když situace se stále o něco zlepšuje. Je to způsobováno hlavně tím, že málo publikujeme ve světových jazycích.

Ve větším počtu by měly být recenzovány publikace ze socialistických zemí (je referováno jen o světových publikacích) a z francouzské literatury, z níž je referováno jen o 5 publikacích. Z německé literatury je recenzováno 6 publikací. Snad by bylo možno požádat o příspěvky i zahraniční odborníky. V tomto ročníku jsou publikovány čtyři studie *každě z nich z odborníka*.

Československá psychologie je časopis nejen pro psychologickou teorii, ale i pro praxi. Psychologové pracující na různých pracovištích by uvítali větší počet studií z aplikacních výzkumů a z aktuální problematiky pedagogické psychologie a z problémů diagnostických metod. Z části to činí zboru ekonomické psychologie nově vydávaný časopis (1967) "Psychologie v ekonomické praxi".

Zvětšení rozsahu časopisu (na 6 čísel - 624 str.) přispělo k zlepšení publikačních možností našich psychologů. Poněvadž i NSAV místo neperiodické publikace Psychologické štúdie (6 svazků) vydává od r. 1965 časopis Studia psychologica, časopis pro základní výzkum z psychologických věd (4 čísla - 320 str.), který publikuje studie ze základního výzkumu převážně ve světových jazycích, zlepšuje se tím také možnost seznamovat i světovou odbornou veřejnost s výsledky naší vědecké práce. Také nově vycházející časopis "Psychologie v ekonomické praxi" umožní publikování speciálních prací z této rychle se rozvíjející disciplíny psychologické.

V. Chmelař
čl. korespondent V. Chmelař v.r.